

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

Issued
three times a week.
Tuesday, Thursday,
Saturday.

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO SLOVENSKO POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 10.

CHICAGO, ILL., TOREK, 23. JANUARIA — TUESDAY, JANUARY, 23. 1923.

LETO (VOL.) IX.

ODPOR NEMŠKEGA DELAVSTVA NARAŠČA.

Francozi nastopajo odločno proti lastnikom rudnikov in tovarni. — Nemško delavstvo zahteva, da se odpokliče francosko vojaštvo. — Britanci gledajo pesimistično razvoj invazije.

Berlin, 22. jan. — Francoska vlada je danes obvestila po načelniku mešane zavezniške komisije generalu Nolletu, nemško vlado v Berolinu, da bo na smatrala vsak korak, ki ga bo storila berolinska vlada od sedaj naprej z namenom, da bi otežkočila stanje francoske ekspertne komisije v okupiranem ozemljiju za razdaljenie, in da bo tak korak kaznovala z nadaljnjo okupacijo nemškega ozemlja.

Na zapoved nemške vlade, da naj nemški delavci kažejo odpor napram Francozem, je baješči posledico, da je generalni štab francoskih okupacijskih sil v Ruru zapovedal okupirati vso pokrajinno vred z mestom Hanover, ki je že prav v osrčju Nemčije. Ker so zadnje čase pričeli kazati javni odpor tudi nemški železničarji vred z vsem osebm železnic, ker jih Francozi silijo, da morajo obračati cele vlake naložene s premogom za Nemčijo in voziti proti Belgiji in Franciji nemški premog, se pripravljajo Francozi na vse triplje, da zasežejo tudi nemške železnice in jih prično obravnavati na svojo roko s svojimi lastnimi železničarji. Sicer kot kaže položaj, bodo Francozi v Nemčiji naleteli še na velike preglavice.

Delavstvo v okupiranem ozemljiju grozi s snlošno stavko.

Essen, 22. jan. — Vsi nemški trkovni organizatorji so na delu noč in dan, da izvedejo polem okupiranem ozemljem generalno stavko, ki se ne bo jenala prej, dokler ne zapuste Francozi nemško tla. Vlada v Berolinu je namignila organizacijam, da jih bo financirala, a to nastopilo z vso resnostjo zato proti Francozom. Železničarji so bale že sklenili od i v načrtnem času na stavko, a to bodo Francozi še naprej sili, za prevoz premoga v Belgijo in Francijo.

Angleži gledajo Francoze po strani in zmaiujejo z glavo.

London, 22. jan. — Londonča vlada glede z velikim pesimizmom ves Francoski nastop, kateri podžiga vso Evropo za novo vojno in nov konflikt. V političnih krogih pričakujejo, a bo Londonska vlada apelirala na Washington, da se ji naihodruži in protestira proti načrtni okupaciji. London se bo, da bo francoski imperializem dovedel Francijo, da bo zatalno obdržala industrijske potraine ob Reni.

Če nastane stavka, bodo Francozi prizadeti.

Za slučaj, da se prerokovalo o generalni stavki nemških rudarjev, strojnikov in raznih ovorniških delavcev uresniči, so Francija naletela pri obravnavanju rudnikov in tovarni na večne težave. Takoj bodo potrebovali najmanj 50 tisoč izkušenih strojnikov več tisoč strojedij in par sto tisoč ručarjev. Če jih dovede iz Francije, jih bo manjkal doma, z neizkušenimi delavci pa bo dosegla mimo.

Nemčija zagrozila Franciji z vojno.

Berlin, 22. jan. — Po obvestilu, da namernava Francija zvesti vse ozemlje do mesta Haver je nemško vlado razburilo kraja. Kancelar Cuno je aje odgovoril, da će Francozi poizkusiti, bodo imeli opravičiti z nemško državno vojsko.

FRANCIA MISLI USTANO VITI PORENSKO RE PUBLIKO.

London, 22. jan. — Iz verodostojnih virov se poroča v svet, da misli Francija ustanoviti Porensko republiko, ki bo vsebovala ozemlje, katero imajo sedaj okupirano Belgiji in Francozi. Tej republike bo Francija dala posebno gmotno podporo. S tem misli Francija narediti pregrajo med Francijo in Nemčijo.

RUSIJA OPORAZJA POLJSKO, DA NAJ BO MIRNA.

Moskva, 22. jan. — Ruski organ "Pravda" je objavila javni opomin naslovjen Poljski vladi. V svojem opominu resno opozarja poljsko vlado, naj nikar ne pojkuša napasti Nemčije. Ako ima sedanja poljska mobilizacija namen, da bo Poljska udarila po Nemčiji, tedaj bo do isto minuto prekoračile poljsko-rusko mejo ruske čete, in nov splošni svetovni vojni počas bo neizogiven. Tako naglaša ruski vladni organ "Pravda".

Poljska vlada je baje sprejela ta opomin prav brezbrizno. Začnajoč se na Francosko pomoč, bitti naprej s svojo mobilizacijo. Vojške divizije se pomicajo proti Brest-Litovsk in proti poljsko-nemški meji. Ker bo v vojni konflikt, ako nastane, pravotovo zapletena tudi Čehoslovaška in Romunija, se Poljska prav malo meni za ruski opomin. Maithen del poljske armade bo zadostoval proti Nemcem vred z armado Čehoslovaške.

Romunija pa namerava vso svojo silo uporabiti proti Rusiji. Na Ogrsko pa ima nalogo čuvati Jugoslavijo. Tako boste, ako pride do vojne med malo antanto in Rusijo zapletene v boji proti Rusiji Poljska in Romunija obljubil, da bo odredil strogo preiskavo na podlagi trditve župana mesta Portland, da je vsa narodna garda v državi Indiana pod uplivom Klanov.

V Pacifiku sta trčila skupaj dva kanadska tovorna parnika blizu tamošnjega polotoka McKav. Oba parnika sta poškodovana in nadaljujeta svojo vožnjo zelo počasi.

V državi New York in v Novi Angliji so bili zadnje dni velik isneženi zameti, ki so ustavili po več krajih ves promet.

V Dixonu, Ill. je bilo ukrazenih tamošnjemu farmarju Charles Hess dvajset glav svini. Tako je v Slovenske možgane vbrizgan na umeten način strup medsebojnega sovraštva, da bo Slovan kljal Slovana v tujcevo korist.

Anglia bo naibrtle ostala ako pride do oboroženega snopada neutralna. Nastopila bo medtem časom separatno za Carigrad in Mozul. Skušala bo na svojo roko obračunati s Turki.

Tako igraje Anglia in Francija svojo iger na zviti in premeten način, vsaka seveda v kroist svojega lastnega žepa. Po starem receptu vodite svojo politiko.

Slovani pa, katerim največ slisi zemlje, se lasajo med seboj za tujcevo korist, da sami sebe oslabijo, da ne bodo nevarni za tiste, kateri jih sedaj šuntajo na medsebojni boji.

PROMINENTNI JAPONCI POSETIJO ZDR. DRŽ.

Tokio, 21. jan. — Glasom poročil japonskega zunanjega ministarstva, bodo v marcu mesecu oddoslati Japonci posebno medicinski delegacijo v Združene Države, katero bodo tvorili najinteligentnejši japonsko medicinski izvedenci. Namen njih obiska je pregledati ameriški napredek v medicinstvu tekom zadnjih par let. Načelnik delegacije bo Dr. Baron Kikan Takagi, ki je član in načelnik japonske medicinske fakultete v Tokio. Baron Takagi je študiral medicinstvo v Zdr. Drž. Columbia in Pensylvanski univerzi. Je tako izborni zdravnik in sloveč kirurg.

ALI STE ŽE PORAV
NALI NAROČNINO ZA E
DINOST?

KRATKE NOVICE

Francoski vojni minister je danes naznani vladi, da je stavka nemških rudarjev in vseh strokovnih delavcev proglašena. Vladni kabinet je imel takoj poseben sestanek, da ukrene vse potrebno za nadaljno operiranje v Ruru.

Sovjetska armada na daljnem vzhodu je prekoračila kitajsko mejo v Mandžuriji z namenom, da zasede tamošnjo vzhodno kitajsko progo.

Avtomobilski industrijalec Henry Ford bo boje kandidiral pri prihodnjih predsedniških volitvah za predsednika Zedinjenih Držav.

Iz Essena poročajo, da francoski uniformirani vojaki že vodijo vlake, in da v kratkem bodo vse železnicne pod popolnovo vojaško kontrolo Francozov.

Francoske vojaške oblasti so arretirale dosedaj že nad 24 delavskih voditeljev v Essenu in tamošnjem okrožju. Vsi bodo postavljeni pred francoski vojni sod.

V senatu je nastopila velika večina senatorjev, da se ne smejte Zedinjene države prav nič vmešavati v sedanji evropski konflikt.

Prezident Harding ima črte za osnovo posebne agrarne posojilnice, ki bo pod federalnim nadzorstvom. Iz te agrarne posojilnice se bo nudila farmarjem finančna pomoč, na jakih lahke pogojih.

Governer države Indiana je obljubil, da bo odredil strogo preiskavo na podlagi trditve župana mesta Portland, da je vsa narodna garda v državi Indiana pod uplivom Klanov.

V Pacifiku sta trčila skupaj dva kanadska tovorna parnika blizu tamošnjega polotoka McKav. Oba parnika sta poškodovana in nadaljujeta svojo vožnjo zelo počasi.

V državi New York in v Novi Angliji so bili zadnje dni velik isneženi zameti, ki so ustavili po več krajih ves promet.

V Dixonu, Ill. je bilo ukrazenih tamošnjemu farmarju Charles Hess dvajset glav svini. Tako je v Slovenske možgane vbrizgan na umeten način strup medsebojnega sovraštva, da bo Slovan kljal Slovana v tujcevo korist.

Anglia bo naibrtle ostala ako pride do oboroženega snopada neutralna. Nastopila bo medtem časom separatno za Carigrad in Mozul. Skušala bo na svojo roko obračunati s Turki.

Tako igraje Anglia in Francija svojo iger na zviti in premeten način, vsaka seveda v kroist svojega lastnega žepa. Po starem receptu vodite svojo politiko.

Slovani pa, katerim največ slisi zemlje, se lasajo med seboj za tujcevo korist, da sami sebe oslabijo, da ne bodo nevarni za tiste, kateri jih sedaj šuntajo na medsebojni boji.

PROMINENTNI JAPONCI POSETIJO ZDR. DRŽ.

Tokio, 21. jan. — Glasom poročil japonskega zunanjega ministarstva, bodo v marcu mesecu oddoslati Japonci posebno medicinski delegacijo v Združene Države, katero bodo tvorili najinteligentnejši japonsko medicinski izvedenci. Namen njih obiska je pregledati ameriški napredek v medicinstvu tekom zadnjih par let. Načelnik delegacije bo Dr. Baron Kikan Takagi, ki je član in načelnik japonske medicinske fakultete v Tokio. Baron Takagi je študiral medicinstvo v Zdr. Drž. Columbia in Pensylvanski univerzi. Je tako izborni zdravnik in sloveč kirurg.

ALI STE ŽE PORAV
NALI NAROČNINO ZA E
DINOST?

AMERIŠKA LEGIJA PROT KLANOM.

Washington, D. C. 22. jan. — Voditelji ameriških veteranov izjavljajo, da bo ameriška legija vzela v svoji program, da izčisti ameriška tla v vseh članov nevidnega cesarstva Klukluksklanom. Posebni agitatorji bodo šli po vseh mestih in vseh v bodo organizirali lokalne podružnice ameriške legije. In te bodo pazile vsaka v svojem okrožju na javni red.

LOZANSKA KONFE RENCA SE BLIŽA SVOJEMU KONCU.

Lausanne, 22. jan. — Šum francoske invazije v Nemčijo je za par dni popolnoma potegnil oči svetovne pozornosti na nihov nastop proti Nemčiji, ki se kuja, da bi ne plačala svoje vojne odškodnine, katero zahtevalo Francozi. Vprašanje Cariograda in bližnjega vzhoda je postal pri tej priliki za zapadne zveznike sekundarno, manj važno.

Danes pa zopet naznajojajo poročila, da je Anglia obrnila svoje pozornosti proti Cariogradu in bližnjem vzhodu. Znotise je oglašila na mirovni konferenci v Lausanne in pozivila Turke na končno besedo.

Lord Curzon britski zunanjinski minister izjavlja, da bo v tem tednu predložil Turkom zadnji ultimatum, ki ga bodo moralni Turki sprejeti, ali pa zavreči. Po njegovih izjavah ne bodo zavezniški iskali nikakega kompromisa več s turškimi nacionalisti.

Europejski diplomati, ki opazujejo tekoči spor glede Cariograda in bližnjega vzhoda izjavljajo, da hoče Anglia izrabiti ugoden trenutek, da hoče nastopiti proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi, ko je Francija zaposljena z vso svojo energijo in pozornostjo proti Nemčiji v Ruru. V enekam mislu bo nastopila Anglia proti Turkom. Če bo Francija ugovarjala proti Angliji radi njenega nastopa proti Nemčiji. Obenome je bil revolucionar proti Turkom z vso silo v dobi,

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak terek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday
and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 2nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopise in novice objavljamo brezplačno. Na dopise in poročila brez podpisa se ne oziroma. Rokopisov ne vračamo.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure ure dopoldne v torku in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1910, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

V združenju je moč.

Ameriška obrt se združuje vedno bolj v eno telo. Dosedaj različni trusiti, ki so tvorili posamezna telesa v ameriški industriji bodo imela eno samo centralo, bodo združeni v eno samo telo. Velike klavnice v Chicago in drugih ameriških velemestih se združujejo sistematično že več let. Zadnjo leto so napravili lastniki klavnic velik korak naprej za udrževanje te obrti. Razmotrijo pa še naprej, da bodo spravili vse klavnice pod eno osrednjim kontrolo.

Temu vzgledu so pričeli slediti železniške družbe. V kratkem bodo imeli baje v New Yorku posebni železničarski strokovnjaki tajni sestanek, kjer bodo razmotrovili o možnostih, kako bi se dalo združiti v en sam sindikat vse železniške družbe v Združenih državah. Za temi so pričeli agitirati za skupno udrževanje tudi vsi proizvajalci gledaliških slik. Tudi ti hočejo imeti eno samo centralo in biti v njej udrženi vsi v en sam sindikat.

Tako bo počasi vsa obrt in industrija udržena v en sam mogočen sindikat, ki bo imel pod svojem klobukom vso obrt in industrijo Združenih držav.

To sliko, ki je povzeta iz gibanja ameriških kapitalistov, si naj bi ameriško trezno delavstvo ogledalo blizu. Vičo, kako se ameriški kapitalisti udržujejo v mogočno skupno falango, si naj naredi načrt za enako skupno obrambeno trdnjava, ker iz udržene kapitalistične trdnjave bodo padale na delavstvo granate, na vse vrste delavstva, na vse rokodelce enako.

Amerikanska Delavska Federacija je taka trdnjava, v kateri se zbirajo pametno in trezno misleči delavstvo proti kapitalizmu. Ta trdnjava in njene lokalne trdnjave niso še popolne, marsikateri pomanjkljaj je na njih. Toda, ako je trdnja in odločno volja v srečih gotovih faktorjev, se bo stvar v doglednem času prav lahko izpopolnila, da bo natančno odgovarjala njenim potrebam za koristi splošnega delavstva brez razlike.

Vsek ameriški delavec tega ali onega poklica si naj zapomni posebno dve stvari: "Da sloga jači, in nesloga tlači!" in da kapitalisti so si izbrali prvi izrek: "složno delovati za svoje koristi."

Iz tega lahko vsak razvidi, da vsako cepljenje delavske edinstvenosti je smrtni sunljev proti skupnemu delavstvu. V tako resnih časih, kakor se nahajamo, pomeni vsako razdvajanje velikanske posledice za delavski razred. In vendar kljubtemu gre delavstvo po potih, ki so za njih naravnost usodepolni. Socijalisti razdeljeni v tri stranke korakajo vsak v svojo stran, vse majhni, neznatni in "svoh." Tako drugi vsak svojo pot ubira. Pri zadnjem premogarskem pogajanju, ravno tako tudi pri poravnani železničarske stavke, so se delavci podali in uklonili separatne pogajanje. Vsaka državica se je posebej pogajala in posledica tega je bila, ko je že večina podpisala pogodbo, morala sta se ostala okrožja podatiti na milost in nemilost premogarskih magnatov. Ko bi bili sklepali mir skupno, bi bili deležni vse enako skupne zmage. Tako pa . . . Cigava krivda?

Tudi ni med ameriškimi delavci še prave vzajemnosti. Delavski evangeli, po katerem se imenujemo vsi delavci bratje, še ni zanešen dovolj globoko v naša srca. To naj bolj potrjujejo številne stavke, pri katerih je delodajalec vedno lahko dobiti dovolj stavkokazov, da zlomijo zahteve stavkarjev. Delavec še ne čuti do njegovega sodelavca gorke ljubezni in moralne obveznosti, da ga je kot brata sodelavca dolžan podpirati v njegovem boju za njegove pravice in njegov obstoj. Če bi to čutil, bi ne stavkokazil.

Zato nič ni bolj potrebnega ameriškemu delavstvu, kot poštene udržitve. Brez razlike na poklic ali stan, vse delavci pod okrilje mogočne Amerikanske Delavske Federacije, v njej se udržite, na svoje neumestne strančice pozabite. Delavska Federacija pa naj skuša dobro disciplinirati svoje organizirano delavstvo, naj zanes disciplino v njih srca, da bo vsak delavec brez razlike čutil neko notranjo dolžnost in moralno obveznost do svojega sodelavca. Da bo vsak delavec se boril za svoje pravice dobro, ne bo nikdar povzročil javnih nerodov itd. Kadar bo ta disciplina prevladovala v delavskih krogih, tedaj bo delavska edinstvenost tako jocna, da jo ne bo sile, ki bi jo omajala še manj pa premagala. In delavstvo bo svoje boje izvojevalo brez težav, brez žrtev in trpljenja.

Delavstvo za vzorec imaš kapitaliste, poglej, kako se vse udružuje in vse z samo enim namenom proti tebi. In ti? Ali se boš še naprej dal cepiti raznim koristolovcem v zasebne strančice, da te tamkaj molzejo in skubejo? Na eni strani te skubejo vseji lastni voditelji, na drugi pa te izžemajo kapitalisti. Nahajaš se

med dvema ognjem, kar ti eden ne pokrade, pokrade ti drugi! Ne! Nikakor ne! Ne daj se več! Začni enkrat ukrepati po svoji lastni zdravi pameti. Zjedini se v eno telo, v eno samo mogočno organizacijo, vse vključi, ne glede na poklic ali stan, vse, ki si poštenu svoj kruh služimo, vse skupno v enotno fronto za svoje pravice in za svoj obstoj. Edino na tej poti bomo napredovali in zmagovali, na vsaki drugi poti, pa propadali in propadli!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

PRVI OBISK

v jugoslovansko poslanstvo v Washingtonu.

Veselje, da je človek preživel staro leto in nada, da se bo prebil tudi skozi novo, stori, da ljudje tudi v Washingtonu, kakor tudi drugod po svetu, trdijo prvi dan leta, čestitajoč novo leto prijateljem, in nekateri često tudi močnim neprijateljem. Čim oddiže staro leto zadnja in novemu prva sekunda, se vse nesto zgane od veselja, ter cuje silen hrup po vseh ulicah. Vsi avtomobili trobijo, vsa grala vpijejo.

Niti ta dan pa ni popolnoma izgubljen za delo, kajti niti obisk niso popolna danguha. Tudi tu treba da možgani nekaj delajo in da znajo razumno odobriti, koga naj človek obiše in kaj naj se vede na obisku in komu naj le karto ostavi. Posebno za diplomate ni to lahka stvar, ker mala nepažnja utegne veliko pokvariti. Naravno vse, kar je odličnejšega, napravi prvi obisk v Beli Hiši, da vošči Združenim Državam v osebi njihovega Predsednika srečno novo leto. On navadno pozivlja na ta dan ves diplomatski kor na obed. Tu se izmenjavajo čestitke. Letos, radi bolezni predsednikovice, ni g. predsednik Harding morev izvršiti ta staro običaj. Zamenil ga je državni sekretar Hughes, ki je pogostil diplome v palači Pan American Society.

Cleveland, Ohio. — Cenjeno uredništvo Edinosti: — Od vseh strani čitam dopise v vašem sedanjem dobi najbolji zanimivem listu mej Slovenci v Ameriki, a ravno iz naše naselbine, kjer bi lahko bilo naiveč dopisnikov iih vičim pa zelo malo. Iz tako velike naselbine, bi lahko bilo v vseki stevilki, kako poročilo o tukajnih novicah, ker jih je vedno dosti, veselih in žalostnih.

Tudi pri nas je pričela pridno oglašati se smrt. Dne 12. januarja Večer je preminil rojak Anton Pernat stanujoč na 6022 Hecker avenue.

Operacija se je podvrgel zaradi vedenosti in odsedaj naprej je slabel dan za dnem, dokler nas ni zapustil v svoji načelnički dobi 20-ih let starosti.

V Ameriki je bival pokojni kakih 13 let. Zapušča žaluočno soprogo in 5-letno hčerko Florence. V starem kraju v vasi Kožice na Gorenjskem, pa začušča svojega očeta in mater, 7 sester in 4 bratov. Pokojni je bil član društva Srca Jezusovega. Pogrebni sprevod se je vršil 16. januarja zjutraj iz cerkve sv. Vida na pokopališču Kalvarij. Blag mu spomin in sveti mu največna luč!

V soboto dne 13. jan. je preminil 25-letni mladenec Fr. Smolič na 1275 East 54 Street. Smrt mu je povzročila bolezni na možnih, za katero je podlekel pet dni zatem, ko je bil prebelian v bolnišnico. Pokojni je pretrpel velike muke in bolečine.

Pokojni Frank je bil blag mladenec. Bil je izučen električni inženir. Svoje starše je tako živil, da je bil velika pomoč, zato je tudi on za starše velikanska nenadomestljiva izguba.

Pogreb se je vršil dne 16. januarja isti dan kot pogreb Antona Pernata.

Oba mlada v najlepši dobi sta bila poklicana v večnost. Tako velje pot Gospodova, nič ne izbiše, danes tebi, utri meni. Bog kliče k računu mlade in stare.

Obema sladki odpocitek v hladni zemljii! Njihovema dušama pa sladki nebeski mir in pokoj!

Nadalje imamo prav sedaj v cerkvi sv. Vida 8-dnevnico, ki se je pričela dne 18. jan. in se bo končala dne 25. januarja. To počasnost vodič slovenski misijonar Dr. Rev. Srečko Zamjen.

Kdo zbirajo mildare za Mladinske domove v Sloveniji. Želim vse vselej vspela, ker takih dühovnikov bi Amerika veliko potrebovala, kakor so ravno Father Zamjen. Kdor je slišal njenih mnohovstrelnih treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

Dozdevno gospo in hčerke. Pojava te osebe je veličastvena kot oni družinski hrasti v katerih več mnohovstrelnih so treščin, in pod katerimi so doprinashi žrtve nevidljivi, vsemogočni in podobni.

bila takoreč izvinjena. Sedaj počasi okreva, kot Marko nekdanom z Mužo Kesedžijem. Ta silna majestozna roka je nesila kocko usode in po cezarju je zalučala v najusodnejšas historije. Ona je znala, da bo na njo priletela zmaga belih kril, kot na roko Palae. Atene, rojene od samega možgobanstva. Ta roka je znala, da zmaga pokazala belo lice na strani, na katero je ona vresli meč Washingtona in Lincoln, in da bo tedaj tema ponova in obupa prekrila drugo stran brutalne sile mraka in konzervativizma, ki ne dajejo prostega napredku, marveč gaziijo vse deale pravice in mednarodne zanke, da namečejo svetu svobodobnosti, svojo pohlepno svojo neugastljivo žejbo po imperialistični oblasti. Ta močna roka je dvignila ščit, ki je obravnaval mednarodne zakone, in dokazala vsem nazadnjakom za vse, da je vendar zmaga zavrnena na koncu koncev pravice nad surovo silo, pa nai bo ta tako jaka.

Sedaj je ta roka nekoliko lnila, kot oplašena od nevhodnosti, ker pa nai od nih, na kar obrano se je dvignila, na hoteli na zeleni mizi dati dolgočas visokim idealom, ki jih ona s perešom navesta svede prinesla iih, kot nove table Godovode z nekega nebotičnega Njaja, evangelija najnovejše in veze, da med vsemi ljudmi dobavlja, med vsemi narodi svetovni venci večni mir in bratsko razdržljivo zvezo, v enem drštvu, v enem božjem gradu zemlji. Nehvaležnost in cinizma sta ranila ono visoko čelo, o silno roko. Vsak gibljev njegove glave in telesa je gibljev Prometeja. Po prinesla v telesa je gibljev Prometeja, prikovanega na Kavkaz, dokler mu orli usode razdelijo sreco, in zdi se tudi, da bi bil vpis: "O, vetrovi in v valovih nevražja morja, gleite kaj so bogi storili enemu bogu." Pa naj se tako zlomljen, na niem se da, da veruje v bodočnost, v past surovih sil, v zmago sil predka, v svoje vstajenje v obodenem človečanstvu, v popolnem epifaniju Božanstva v čolu k bodočnosti.

Po dolgem božovanju še le, da se je titan odločil in podjeti zadostni krepkega, da gre prisli na obisk. Videc pred se maestozno pojavo te osi, da katere je krožila zemlja, da leti, da veruje v bodočnost, v človečanstvo.

Po dolgem božovanju še le, da se je titan odločil in podjeti zadostni krepkega, da gre prisli na obisk. Videc pred se maestozno pojavo te osi, da katere je krožila zemlja, da leti, da veruje v bodočnost, v človečanstvo.

Morda je ravno v istem času poslanik ostavlja posetiti bivšem predsedniku Združenih držav Severne Amerike, ki ni poskusil, da bi stopil v njegov stan, vedeč da nikogar sprejema, in ne sluteč, kako nenadenje bi ga doletelo, da ostal doma. Ko se je prebeljan, vrnjal domov, ko mu je predsednik pokazal Wilsonovo setnico in povedal, da je to prvi obisk v novem Poslaništvu, ki ni mogel vzdržati se solza, da si silom iz srca vzniknila na ko. Dozdevalo se mu je, da v zraku okolice še čuti amfizija, ki jo ostavlja za seboj žanrstvo, kadar prehaja.

Tu je bil oni človek, ki je določil politično-socijalne domine, ko so vse sile krvivce in hlepa vojevalne proti nam, človek, kateremu poslanik daje, da nekaj vspela, da je vse skozi njo izraziti. V tej glavi so dozorevale usode sveta, in tekmo nekolicnih let je ognjišče vseh politično-socijalnih sil v evoluciji, in dajala iz sebe njihovo rezultanto. In te močne roke, ki so držale uzde silam usode in ravn

ZADNJA PRAVDA

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Doma sta ostavila žalost in sramoto. Najbolj se je sramoval "Spodnjih" študent, ki se ni prikazal ljudem pred oči, za vasjo po stezah in še v temi se je odpravljaj v Domažlice, sedel v razredu osoren, nem, plah samotar; v temi se je vračal zopet iz sole. Manca si je morala iz Postrekova najeti dñinara za voznika, ker ni hotel iz Klenči nihče priti. Dodlička pa je s hčerkom in otroci prav dobro gospodarila sama. Adamek že poganja in Dodlička je postavna po očetu; osemnajst let ji je in orje ter seje kakor fant. Kolikrat pogleda mati skrbno panjo; vidi vedno njeno obličje zamračeno, brez usmeva in čelo temno; vendar dekle nikdar ne tarna, ne godrja, pač pa si sama in prostovoljno pritrjuje, samo da bi imeli — za tožbe. Živq čuti z očetom, ki mu je na las podobna. In če se mati pritoži, se oglesi Dodlička ponosno: "Ata imajo prav, odnehati ne morejo pa tudi ne bodo." "Porazilova kri je v njenih žilah," si misli v takih trenutkih mati. Vse delo so že skoro izvršili in že kopljajo krompir, tedaj ponoči postrka nekdo na vrata. Adam se je vrnil iz ječe. Najdel se je, le gel in molčal. "No, jutri že spregovori," si je mislila Dodlička. Mož je rano vstal, toda govoril malo, kot da so besede zlato. Navadil se je v celici misliti in odvadil govoriti. Tudi na zunaj se je spremenil. Domov je prišel ostržen in obrit, z bledimi lici in nagubanimi čelom, v kratkih laseh pa se mu svetijo beli med temi ...

Adam hodi po gospodarstvu in opazuje vse z zanimanjem, kot da sto let ni videl domačije. Čudom vidi, kako je vse zapuščeno in propadlo. Strehe so luknjičaste, ogrodje je gnilo, okena in okna so razbita, zamašena s slamo ali cunjam, Dodličin vrt je zanemarjen, pri vozovih, brani in plugu vse v neredu. In vendar je dobil vse novo od očeta, vse trdno, le po lastni kriji je vse tako propadlo ... Toda setve so dobre in živila je snažna vzorno škrbovana.

"Kdo pa vam je pomagal?" je vprašal končno po dolgem molku.

"Kdo naj bi pomagal?" se je zasmajala Dodlička. "Saj nas je kot prstov na roki, sami smo delali in še lahko."

"Glej, prav nič te ne potrebujem, še bolje bi jim šlo brez tebe," je pomisli Adam in znova je trdovratno molčal, kot da je celo življenje presedel v samotni temnici. Preudaril je bil tam svoje življenje in sedaj doma nadaljuje ta razmišljavanja.

Sram ga je še, pokazati se ljudem, toda doma ne lenari. Posumno rad se bavi z Adamkom, poprime za hlevsko delo, razkazuju mu, kako se snaži živila, natikajo cepci, hvali ga in izpodbutja. Potem pa gre tudi na polje. Ne gre skozi Klenči, marveč za hišami, in sinek gre sam z vprego po trgu; šele na polju se mu pridruži oče.

"Otroci, ata je popolnoma drugačen," se je radovala Dodla, ko je videla, da je v soboto izvlekel staro, rjasto britev, jo dolgo brusil, si namilil brado, se čisto obril in v nedeljo po več letih šel zopet v cerkev.

"Adam si je vzel kazen k srcu, zopet hoče narediti človeka iz sebe," so ga hvalili možje in kakor da se ni nič zgodilo, so se mu približevali rahlo in taktno. Govorili so o žitnih cenah in o živili, o vremenu, o semnju v Hostouni, v Kdvni in Domažlicah, a niti z besedico niso omenili sodišča in kazni.

ŽELEZNA PRALNA PEĆ

Ta peć je zelo pripravna za perilo. Na to peć se lahko postavi pralni kotel, v katerem v kratkem času zavre voda in se perilo skuha. To peć lahko postavite v klet ali kamor. Vam bolj prija, kjer že imate bolj ugoden prostor za pranje. Po zimi pa to peć lahko porabite za greti Vaše sobe, ker hitrejše Vam segreje hišo, kot katerakoli druga peć. V njej lahko kurite s premogom ali drvami. Poleti jo lahko rabite za kuhanje, namesto, da bi kurili v velikih pečeh, kuhate na tej, ki potrebuje le malo kuriva.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peć, od katere bo ste plačali sami ekspresne stroške.

BENJ. EICH HOLZER,
Trgovina razne železnine in pohištva
527 Main Street Forest City, Pa.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street

CHICAGO, ILL.

"Da bi se le Martin spomiloval! Pa on take uganja, da je sramoto," modrujejo gospodarji, kadar so sami med seboj.

"Pijanec se ne rodi, marveč nareči," pravi hodski pregovor, in Martinovo obnašanje ga je potrdilo. Samota ni vplivala dobro nanj. Kakor da si hoče nadomestiti oni mesec samote, molčanja in trpljenja, išče veselle družbe, popeva, popiva in ponočuje. Po noči zmerja pred hišo ali pod oknom Adama, Manco pretepa, s sinom študentom niti ne spregovori ...

"Ata, čemu naj vse potrpimo?" se je oglasila nekač ponoči hčerka Dodlička, ko je že dolgo poslušala, kako jih stric Martin zunaj zmerja in preklinja. Prišla je iz sobe kjer je spala, odprla vrata velike sobe in v mesečnem svitu je zapazila, kako mati na postelji joče in oče kleči na klopi, gleda na križ, se trese po vsem životu in premika ustnice, kot da moli. Obrnil je glavo k hčerkki in ji rekel: "Molči, dekle nespametno, in ne podpihuj znova v meni, kar sem po hudihi bojih ugasil. Ko sem bil v ječi, je smel hoditi in je tudi hodil k meni vsak dan en sam človek. Bil je to star frančiškan. Njemu sem očaral svoje srce na stežaj; drugega človeka je naredil iz mene, stric Martin me ne spravi več iz ravnotežja, ravnokar sva z mamo vred požgal v peči vse sodnijske listine, ki so polnili omaro — in sva rekla: 'Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.' Rajni oče se mi je prikazal tam v plzenjski celici, ponoči je prišel k meni, po spovedi, pobožal me je, kakor me je božal, ko sem bil še majhen deček, in ji rekel: 'Pa si vendar še moj pridni, zlati Adamek, moj fantek mali, moj pridni otročiček!' — Čutil sem, kako me je božala njegova žuljava roka po laseh in po licu, pritisnil sem se k njemu in razjokal sem se tako, da sem se prebudil. Pojd spat. Dodlička, in ne meni se ti za strica Martina; kaj more za to, da je tak!"

"Toraj ste res odnehal, odstopili in Spodnji bodo zmagali? Teta Manca nam bo strgala korčnček — in gospod študent se bo napihoval kot gospod direktor!" je ihtelo dekle in videlo neplodnost vsega trpljenja, prestanov nadlog, doživljenih bolesti. Sedaj, ko se jim je začelo obračati na bolje, ko si že sami pomagajo in se Spodnjim kruši gospodarstvo, da prodajajo kos za koso in tonejo v dolgovih, sedaj se ata bojazljivo umika iz boja kot zajec. Obrnila se je v dutih in ni več zapazila, kako je oče gledal za njo, kako je sedel na klopicu, položil glavo v dlani in si mislil: "Dekle ima prav." — Pod pepelom so oživele tleče iskre stare maščevalnosti in zlobe. Nekaj ga je sililo, da bi planil, obrnil rovno v veži za vrati in udaril z ročajem brata Martina naravnost po "umazanem gobcu" —.

Toda Martin se je že izdivjal in je utihnil: le z Manco, ki ga je vlekla domov, se je še prepiral.

"Pojd vendar že spat!" se je oglasila žena na postelji.

Adam je vzdihnil, se prekrižal in rekel:

"Ne vem, ne vem, ali bom vztrajal pri svojem dobrem skelu, ako me bo Martin tako dražil . . ."

"Bog ti bo pomagal!" ga je tolažila Dodlička in sta zspala. — — —

(Dalje sledi.)

ŠIRITE LIST 'EDINOST'

LIST "EDINOST" JE LIST ZA RESNICO.

Toda ima bratca, ki se drug drugega izpopolnjujeta, da poročata celo resnico. In ta njegov bratec je

A V E M A R I A

Zato nima popoln list "Edinost," kdor nima še lista "Ave Maria" poleg.

Imaš ti oba brata naročena?

Tako si naroči še list "Ave Maria," ki stane \$2.50 na leto pri

AVE MARIA 1852 W. 22nd Pl. CHICAGO, ILL.

GLASNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

je posvečen zlasti češčenju presv. Zakramenta.

Ta list bi ne smel manjkati v nobeni slovenski katolični hiši.

Ali ga imate pri Vas? Zakaj ne? — Tako ga naroči! Stane samo \$1.00 na leto. Naroča se

GLASNIK 1852 W. 22nd Place.

JABOLČNI PAJ.

Mala deklica pride v pekarno.

— Da, deklica.

— Mama je rekla, da prodaja pa je.

— Deset centov, deklica.

— Dajte mi jabolčni paj!

— Nimam prav nobenega jabolčnega več. Imam pa iako dobre breskvine.

— Ne, jaz hočem jabolčnega.

— Well, sem vse že prodala.

— Mama je rekla, da pri vas prodajate jabolčne paje.

— Da, prodajamo jih, ali ravno zdaj le jih nimamo, ker smo jih vse prodali.

— Mama je rekla, če bom dala deset centov, pa mi boste dali jabolčni paj.

— Sai bi rada, samo ko bi jih imela še kaj?

— Kai če bi imeli?

— Jabolčni paj.

— Tega pa ravno hočem.

— Sai sem ti že povedala, da ravno tega nimam. Imam prav dobre breskvine.

— Toda jaz nočem breskvine, jaz hočem jabolčnega.

— Deklica, imam breskvine, sirovega, lemonovega, hruškovega, samo jabolčnega nima.

— Mama je pa včeraj kupila tukaj jabolčni paj za deset centov.

— Da, včeraj smo jih še imeli.

— Koliko pa hočete za jabolčni paj.

— Ko bi imela katerega, bi ti ga dala za deset centov.

— Sai imam tukaj v roki deset centov.

— Saj sem ti že povedala, da nimam jabolčnega paja. Ali ne razumeš?

— Mami ste pa včeraj prodali pa za deset centov.

— Seveda sem ga, ker sem jih imela. Ko bi ga danes imela, bi ga pa še tebi.

— Ali ni tukaj pekarna?

— Seveda je!

— In tukaj se prodajajo paji?

— Seveda se.

— Jaz bi rada jabolčni paj.

— Več kaj, deklica, pojdi domov in povej mami, da ne bom več imeli pabolčnih pajev. Razumeš?

— Good bye!

— Ali je deklica šla ven ali ne, ne vemo.

— — —

— Pojasnilo.

Prijateljica svoji prijateljici, ki se je pred nedolgom časom razporočila s svojim možem, a se je zopet premislila in je svojega bivšega moža zopet poročila: "Ali je stara ljubezen prisla nazaj?"

Prijateljica: "Ni ravno tako, ampak, na podlagi sodnijskega odloka mi je moral plačevati vsak mesec gotovo podporo, kolikor časa sva bila razporočena. Sedaj je bil že popolnoma suh, me je poročil zopet, da je denar nazaj prizelen."

NAROČITE LIST EDINOST VAŠIM DOMAČIM V STARO DOMOVINO!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZIA, KLJUČAVNIC IN STEKLA. Prevzemam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecek
1430 West 18th Street

IZDELJUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

List Edinost

je last slovenskih katoličkih delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skor v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slovene družine so nani naročene, in ga pridno čitača, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čitalja.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašati.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako, ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!</p